

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

CA „General Asigurări” SA împotriva lui Alexandru Bîrcă
(încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și a dobânzii de
întârziere)

împotriva deciziei din 12 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat,

(Dosarul nr. 2ra-40/24
NR. PIGD 2-20047001-01-2ra-31012024)

Dreptul asigurătorului la regres în cazul în care persoana răspunzătoare de producerea accidentului rutier conducea în baza unui permis de conducere eliberat de un alt stat, fără a-l preschimba după stabilirea domiciliului sau reședinței în Republica Moldova.

Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. D. Cherdivara)
Curtea de Apel Comrat (jud. Ș. Starciuc, D. Fugenjo, G. Colev)

2 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, recursul declarat de avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 8 mai 2020, avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Bîrcă privind încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 13 335 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 782,02 lei pentru perioada 2 octombrie 2019-10 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Reclamanta a indicat că, la 12 august 2018, în satul Gradiște, raionul Cimișlia, Alexandru Bîrcă, conducând autovehiculul Toyota RAV-4 cu numărul de înmatriculare *****, a provocat un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat autovehiculul Skoda Octavia cu numărul de înmatriculare *****. Alexandru Bîrcă a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

3. Autovehiculul Toyota RAV-4 era asigurat obligatoriu de răspundere civilă auto la CA „General Asigurări” SA, iar autovehiculul Skoda Octavia era asigurat CASCO la SA „Transelit”. În baza raportului de daune nr. *****, CA „General Asigurări” SA a stabilit despăgubirea de asigurare în sumă de 13 335 lei, care a fost achitată prin stingerea obligațiilor dintre cele două societăți de asigurare și prin ordinul de plată nr. ***** din 9 septembrie 2019.

4. Reclamanta a susținut că, la data producerii accidentului, Alexandru Bîrcă conducea autovehiculul în baza unui permis de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse, fără a-l fi preschimbât cu un permis de conducere al Republicii Moldova, deși își stabilise domiciliul în Republica Moldova.

5. În acest sens, reclamanta a invocat pct. 21 din Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007, precum și art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care erau în vigoare la data derulării evenimentelor.

6. La 24 septembrie 2019, CA „General Asigurări” SA i-a expediat lui Alexandru Bîrcă o pretenție privind restituirea despăgubirii de asigurare în sumă

de 13 335 lei, recepționată de acesta la 30 septembrie 2019. Întrucât suma nu a fost restituită, reclamanta a calculat dobânda de întârziere pentru perioada 2 octombrie 2019-10 aprilie 2020 în sumă de 782,02 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

8. Prima instanță a reținut că Alexandru Bîrcă deținea un permis de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse și că valabilitatea acestuia urma să fie recunoscută în temeiul Convenției asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968.

9. Instanța a considerat că circumstanțele privind domiciliul lui Alexandru Bîrcă în Republica Moldova și perioada aflării acestuia pe teritoriul țării nu sunt suficiente pentru a constata că permisul de conducere străin era utilizat cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 21 februarie 2023, avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA, a declarat apel împotriva hotărârii din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 12 octombrie 2023, Curtea de Apel Comrat a respins apelul declarat de avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA, și a menținut hotărârea din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

12. Instanța de apel a reținut că Alexandru Bîrcă este cetățean al Republicii Moldova, deține buletin de identitate eliberat la 5 iunie 2017, având domiciliul în satul Gradiște, raionul Cimișlia, înregistrat din 11 noiembrie 2013. Totodată, acesta deține și pașaport eliberat de Federația Rusă, precum și permis de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse la 22 mai 1991.

13. Curtea de Apel Comrat a considerat că existența domiciliului sau reședinței în Republica Moldova nu exclude existența unei reședințe în Federația Rusă și că permisul de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse trebuia recunoscut în temeiul art. 41 din Convenția asupra circulației rutiere din 8 noiembrie 1968.

14. Instanța de apel a concluzionat că reclamanta nu a demonstrat că Alexandru Bîrcă a condus autovehiculul cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere

și, prin urmare, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 pentru exercitarea acțiunii în regres.

15. Subsidiar, instanța de apel a reținut și faptul că Alexandru Bîrcă nu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 231 din Codul contravențional.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

16. La 11 ianuarie 2024, avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA, a depus recurs împotriva deciziei din 12 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

17. Totodată, recurentul a solicitat compensarea cheltuielilor suportate pentru declararea apelului și a recursului.

18. În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, făcând trimitere la art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

19. Recurentul a susținut că instanțele ierarhic inferioare au confundat valabilitatea ca document a permisului de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse cu dreptul titularului de a-l utiliza pe teritoriul Republicii Moldova după stabilirea domiciliului sau reședinței în această țară.

20. A invocat că Alexandru Bîrcă avea domiciliul înregistrat în Republica Moldova din anul 2013, iar în cadrul examinării cauzei a declarat că și-a stabilit domiciliul definitiv în Republica Moldova în anul 2017. Potrivit informației obținute de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, acesta a intrat în Republica Moldova la 4 decembrie 2017 și nu a părăsit teritoriul țării până la data accidentului rutier din 12 august 2018.

21. Recurentul a menționat că, potrivit pct. 21 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007, titularii permiselor de conducere eliberate de alte state, care își stabilesc domiciliul sau reședința în Republica Moldova, erau obligați să solicite preschimbarea acestora cu documente similare ale Republicii Moldova în termen de maximum 6 luni.

22. Recurentul a mai susținut că Convenția asupra circulației rutiere recunoaște, în principiu, permisele de conducere străine, însă nu înlătură dreptul statului de a reglementa utilizarea acestora de către persoanele care își stabilesc domiciliul sau reședința pe teritoriul său.

23. De asemenea, a invocat că lipsa sancționării contravenționale a lui Alexandru Bîrcă pentru încălcarea regulilor privind permisul de conducere nu

împiedică instanța civilă să constate această împrejurare pe baza probelor administrate în proces.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Articolul 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

25. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

26. Articolul 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție”

27. Articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.”

28. Articolul 1856 alin. (1) din Codul civil, în vigoare la data depunerii acțiunii:

„(1) Asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul cărui îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.”

29. Articolul 2024 alin. (1) din Codul civil, în vigoare la data depunerii acțiunii:

„(1) Persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.”

30. Articolul 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în vigoare la data producerii accidentului:

„Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: c) persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.”

31. Punctul 21 din Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007:

„Pentru conducerea autovehiculelor pe drumurile publice, titularii permiselor de conducere eliberate de alte state, care își stabilesc domiciliul sau reședința în Republica Moldova, sînt obligați să solicite subdiviziunii competente preschimbarea acestora cu documente similare ale Republicii Moldova, în termen de maximum 6 luni, în condițiile stabilite de prezentul Regulament.”

32. Articolul 942 alin. (1) și (2) din Codul civil, în vigoare la data depunerii acțiunii:

„(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

(2) Rata dobînzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.”

33. Articolul 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.”

34. Articolul 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Sub aspectul respectării termenului de declarare a recursului, Completul de judecată constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Comrat a fost pronunțat în ședință publică la 12 octombrie 2023 (Vol. II, f.d. 9), iar decizia motivată a fost expediată participanților la proces la 15 noiembrie 2023 (Vol. II, f.d. 12) și recepționată de avocatul Gheorghe Sclifos, la 1 decembrie 2023 (Vol. II, f.d. 18). În aceste condiții, recursul declarat de avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA la 11 ianuarie 2024 a fost depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

36. Prin prisma art. 444 din Codul de procedură civilă, examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat în lipsa participanților la proces, întrucât Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea acestora, din motiv că argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

37. Potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție verifică, în limitele criticilor formulate în recurs, legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

38. În cererea de recurs, recurenta a invocat temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, susținând că decizia instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

39. Chiar dacă în cererea sa de recurs, recurenta a invocat în calitate de temei art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă - hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, instanța de recurs este în drept să recalifice temeiul de recurs dacă din argumentele recursului este justificat un alt temei (decizia nr. [2ra-188/25, §57](#)).

40. Chestiunea de drept determinantă pentru soluționarea cauzei constă în a stabili dacă persoana care deține un permis de conducere valabil eliberat de un alt stat, dar care, după stabilirea domiciliului sau reședinței în Republica Moldova, nu îl preschimbă în termenul prevăzut de pct. 21 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007, conduce autovehiculul „cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere” în sensul art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

41. Instanțele ierarhic inferioare au apreciat că permisul eliberat de autoritățile Federației Ruse era un permis de conducere valabil și că Republica Moldova este parte la Convenția asupra circulației rutiere din 8 noiembrie 1968.

42. Completul de judecată consideră că această interpretare nu poate fi menținută, urmând a fi diferențiate două aspecte distincte: valabilitatea permisului de conducere ca document eliberat de un alt stat și respectarea condițiilor în care titularul acestuia îl putea utiliza pentru conducerea autovehiculelor pe drumurile publice din Republica Moldova după stabilirea domiciliului sau reședinței sale în această țară. Cele două chestiuni operează pe planuri juridice diferite: prima ține de recunoașterea internațională a unui document eliberat de o autoritate străină, iar cea de-a doua de dreptul intern al statului pe teritoriul căruia documentul urmează a fi folosit de a-și exercita prerogativele de reglementare și control administrativ asupra propriilor conducători stabiliți pe teritoriul său.

43. Articolul 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 reglementa distinct situația conducerii „fără permis de conducere” și situația conducerii „cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere”. Prin urmare, pentru incidența celei de-a doua ipoteze nu era necesar ca permisul de conducere să fie inexistent sau nul.

44. O interpretare potrivit căreia acțiunea de regres ar fi posibilă numai atunci când conducătorul nu deține în genere un permis de conducere ar lipsi de conținut sintagma „cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere”, prevăzută expres de legiuitor ca temei autonom al regresului. O asemenea reglementare are drept finalitate să asigure că orice persoană care circulă cu titlu stabil pe teritoriul Republicii Moldova este supusă acelorași exigențe de evidență și control administrativ al dreptului de a conduce, indiferent de statul care a eliberat inițial documentul, permițând autorităților naționale să verifice identitatea titularului, actualitatea datelor acestuia și, după caz, să dispună măsurile de siguranță pe care

legislația națională le prevede. A admite teza contrară ar însemna ca orice persoană cu domiciliul stabilit în Republica Moldova să se poată sustrage nelimitat acestui control, prin simpla invocare a valabilității formale a unui permis emis de un alt stat, în contradicție vădită cu scopul de siguranță a traficului rutier urmărit de legiuitor prin instituirea obligației de preschimbare.

45. În speță, pct. 21 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007 stabilea fără echivoc obligația titularului permisului eliberat de un alt stat de a solicita preschimbarea acestuia în termen de maximum 6 luni după stabilirea domiciliului sau reședinței în Republica Moldova.

46. Norma menționată era în vigoare la 12 august 2018, data producerii accidentului rutier. Abrogarea ulterioară a Hotărârii Guvernului nr. 1452/2007 nu poate modifica efectele juridice produse de situația existentă la data accidentului și nici condițiile în care Alexandru Bîrcă era admis la conducerea autovehiculelor la acel moment.

47. În același timp, obligația prevăzută de pct. 21 era declanșată prin stabilirea fie a domiciliului, fie a reședinței în Republica Moldova. Din acest motiv, argumentul instanței de apel potrivit căruia existența unei reședințe în Republica Moldova nu exclude existența unei reședințe în Federația Rusă nu răspunde problemei juridice deduse judecății: este suficient ca oricare dintre cele două criterii alternative – domiciliul sau reședința – să fie întrunit pe teritoriul Republicii Moldova pentru ca obligația de preschimbare să devină incidentă, indiferent de eventuala menținere a unei legături și cu un alt stat.

48. Completul de judecată reține că Alexandru Bîrcă avea domiciliul în Republica Moldova rezultă din buletinul de identitate, potrivit căruia acesta avea domiciliul înregistrat în satul *****, raionul *****, din 11 noiembrie 2013 (Vol. I, f.d. 109). Totodată, informația prezentată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră confirmă că Alexandru Bîrcă a intrat în Republica Moldova la 4 decembrie 2017 și nu a părăsit teritoriul țării până la producerea accidentului rutier din 12 august 2018 (Vol. I, f.d. 117, 125). Prin urmare, la data accidentului acesta se afla în Republica Moldova de mai mult de 8 luni.

49. Aceste împrejurări, coroborate cu faptul că Alexandru Bîrcă este cetățean al Republicii Moldova și cu declarațiile sale privind stabilirea domiciliului în Republica Moldova, confirmă că, la data producerii accidentului rutier, termenul de 6 luni prevăzut de pct. 21 din Regulament era expirat. În consecință, acesta era obligat să solicite preschimbarea permisului de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse cu un permis de conducere al Republicii Moldova.

50. Completul de judecată reține și declarațiile lui Alexandru Bîrcă, redate în decizia instanței de apel, potrivit cărora acesta a menționat că deține permis de

conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse și că a dorit să-l preschimbe, însă pentru aceasta erau necesare timp și resurse financiare de care nu dispunea.

51. Aceste declarații confirmă că Alexandru Bîrcă cunoștea obligația de preschimbare a permisului de conducere. Totodată, rezultă că nepreschimbarea permisului nu a fost determinată de imposibilitatea legală de a efectua această procedură, ci de motive ce țineau de situația sa personală.

52. Completul de judecată observă că această poziție diferă de argumentele formulate anterior de Alexandru Bîrcă, potrivit cărora nu ar fi avut posibilitatea legală de a preschimba permisul de conducere, inclusiv din motivul că nu ar fi permisă deținerea concomitentă a două permise de conducere. Or, în instanța de apel, acesta a indicat că a dorit să preschimbe permisul, dar nu a făcut-o din lipsă de timp și resurse financiare.

53. Prin urmare, propriile declarații ale intimatului, reținute de instanța de apel, confirmă că acesta nu a respectat obligația de preschimbare a permisului de conducere în termenul prevăzut de lege.

54. În aceste circumstanțe, faptul că Alexandru Bîrcă deținea un permis de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse nu îl exonera de obligația de a respecta regulile interne privind preschimbarea acestuia după stabilirea domiciliului sau reședinței în Republica Moldova.

55. Completul de judecată consideră eronat și argumentul instanței de apel referitor la faptul că asigurătorul ar fi acceptat anterior situația permisului de conducere al lui Alexandru Bîrcă prin încheierea contractului de asigurare. Din materialele cauzei rezultă că polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto privind autovehiculul Toyota RAV-4 a fost încheiată cu Irina Bîrcă, iar nu cu Alexandru Bîrcă. Prin urmare, concluzia instanței de apel sub acest aspect nu corespunde circumstanțelor cauzei.

56. Independent de această împrejurare, existența contractului de asigurare obligatorie nu înlătură dreptul asigurătorului de a înainta acțiune în regres în cazurile prevăzute de lege. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto are ca scop despăgubirea persoanei prejudiciate în urma accidentului rutier, iar achitarea despăgubirii nu înseamnă că asigurătorul a acceptat eventualele încălcări săvârșite de conducătorul autovehiculului. După achitarea despăgubirii, asigurătorul este în drept să solicite restituirea acesteia de la persoana responsabilă, dacă este întrunit unul dintre temeiurile prevăzute de art. 29 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006. Prin urmare, obligația asigurătorului de a despăgubi persoana prejudiciată și dreptul său de regres împotriva persoanei responsabile sunt raporturi juridice distincte. În aceste condiții, faptul că autovehiculul era asigurat nu poate fi interpretat ca o renunțare a asigurătorului la dreptul de regres prevăzut de lege.

57. Nu poate fi reținut nici argumentul potrivit căruia aplicarea art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 ar fi fost condiționată de sancționarea prealabilă a lui Alexandru Bîrcă pentru contravenția prevăzută de art. 231 din Codul contravențional.

58. În jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție a statuat că neatragerea unei persoane la răspundere contravențională nu exclude, prin ea însăși, stabilirea în cadrul procesului civil a circumstanțelor relevante pentru răspunderea civilă, acestea putând fi dovedite prin mijloacele de probă administrate în cauza civilă (a se vedea decizia nr. [2ra-1744/22](#) din 20 martie 2024).

59. În procesul civil, aceste circumstanțe sunt stabilite prin aprecierea tuturor probelor administrate, în conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă. În prezenta cauză, faptul că Alexandru Bîrcă nu a preschimbato permisul de conducere în termenul prevăzut de lege rezultă din înscrisurile anexate la dosar și din propriile sale declarații. Prin urmare, lipsa unei sancțiuni contravenționale pentru această încălcare nu împiedică constatarea ei în cadrul procesului civil.

60. În consecință, faptul că Alexandru Bîrcă nu a fost sancționat distinct pentru contravenția prevăzută de art. 231 din Codul contravențional nu împiedică instanțele civile să determine dacă, la data accidentului, acesta conducea cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

61. Completul de judecată reține, de asemenea, că o situație comparabilă s-a regăsit în cauza nr. [2ra-123/2019](#) din 23 ianuarie 2019. În acea cauză, a rămas în vigoare soluția de admitere a acțiunii în regres față de conducătorul care deținea un permis eliberat de un alt stat și care nu îl preschimbato în termenul prevăzut de pct. 21 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452/2007. Prin încheierea din 23 ianuarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul.

62. În prezenta cauză, Curtea de Apel Comrat a adoptat o interpretare contrară acestei orientări, tratând valabilitatea permisului străin ca fiind suficientă pentru înlăturarea ipotezei „încălării regulilor privind permisul de conducere”, fără a atribui efect juridic obligației imperative prevăzute de pct. 21 din Regulament.

63. Completul de judecată reține că trimiterea instanței de apel la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia instanța nu este obligată să răspundă în detaliu fiecărui argument al părților, nu înlătură criticile formulate în recurs.

64. În prezenta cauză, problema nu ține de volumul motivării deciziei instanței de apel, ci de modul în care au fost aplicate normele de drept circumstanțelor stabilite în cauză. Argumentul principal al reclamantei, referitor la nepreschimbarea permisului de conducere în termenul prevăzut de lege, deși

Alexandru Bîrcă își stabilise domiciliul în Republica Moldova, nu a fost apreciat corect din punct de vedere juridic.

65. Instanța de apel a pus accent pe valabilitatea permisului de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse, fără a examina distinct dacă folosirea acestuia pe teritoriul Republicii Moldova, după expirarea termenului de 6 luni prevăzut de pct. 21 din Regulament, respecta cerințele legale.

66. Astfel, argumentele formulate în recurs, chiar dacă recurentul a făcut trimitere expresă la art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, relevă prin conținutul lor o problemă de interpretare a legii care se încadrează în temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

67. Completul de judecată concluzionează că interpretarea dată de instanțele ierarhic inferioare prevederilor art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în coroborare cu pct. 21 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007 și cu art. 41 din Convenția asupra circulației rutiere, este eronată și contrară jurisprudenței Curții Supreme de Justiție.

68. Aplicând normele menționate circumstanțelor stabilite în cauză și apreciind probele administrate în ansamblu, Completul de judecată constată că, la 12 august 2018, Alexandru Bîrcă conducea autovehiculul cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere. Or, din buletinul de identitate, declarațiile intimatului și informația prezentată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră rezultă că acesta își stabilise domiciliul în Republica Moldova, iar termenul de 6 luni pentru preschimbarea permisului de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse era expirat la data producerii accidentului rutier.

69. Totodată, nu este contestat faptul că Alexandru Bîrcă este persoana responsabilă de producerea accidentului rutier, că CA „General Asigurări” SA a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 13 335 lei și că această sumă nu a fost restituită asigurătorului.

70. Prin urmare, sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 pentru exercitarea dreptului de regres, iar suma de 13 335 lei urmează a fi încasată de la Alexandru Bîrcă în beneficiul CA „General Asigurări” SA.

71. În ceea ce privește dobânda de întârziere, Completul reține că reclamanta i-a solicitat lui Alexandru Bîrcă restituirea despăgubirii achitate, pretenția fiind recepționată la 30 septembrie 2019. În lipsa executării obligației de plată, reclamanta este îndreptățită la dobânda de întârziere calculată pentru perioada 2 octombrie 2019-10 aprilie 2020 în sumă de 782,02 lei.

72. Având în vedere admiterea acțiunii, în temeiul art. 94 și art. 96 din Codul de procedură civilă, Alexandru Bîrcă urmează să compenseze CA „General

Asigurări” SA cheltuielile de judecată suportate și dovedite în cauză, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 425,31 lei, cheltuielile pentru obținerea informației de la IP „Agenția Servicii Publice” în sumă de 140 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

73. De asemenea, urmează a fi compensate cheltuielile pentru exercitarea căilor de atac, respectiv 318,98 lei cu titlu de taxă de stat achitată la declararea apelului și 297,72 lei cu titlu de taxă de stat achitată la declararea recursului.

74. În aceste circumstanțe, Completul de judecată concluzionează că recursul declarat de avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA, urmează a fi admis, iar decizia din 12 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, urmează a fi casate integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

75. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de avocatul Gheorghe Sclifos, în interesele CA „General Asigurări” SA.

Casează integral decizia din 12 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 2 februarie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în cauza civilă CA „General Asigurări” SA împotriva lui Alexandru Bîrcă privind încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și pronunță o nouă hotărâre prin care:

Admite cererea de chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări” SA împotriva lui Alexandru Bîrcă.

Încasează de la Alexandru Bîrcă în beneficiul CA „General Asigurări” SA suma de:

- 13 335 (treisprezece mii trei sute treizeci și cinci) lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată, în ordine de regres;
- 782,02 (șapte sute optzeci și doi de lei și 02 bani) cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 2 octombrie 2019–10 aprilie 2020;
- 425,31 (patru sute douăzeci și cinci de lei și 31 bani) cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată;
- 140 (o sută patruzeci) lei cu titlu de cheltuieli pentru obținerea informației de la IP „Agenția Servicii Publice”;
- 3 000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică;
- 318,98 (trei sute optsprezece lei și 98 bani) cu titlu de taxă de stat achitată la declararea apelului;

- 297,72 (două sute nouăzeci și șapte de lei și 72 bani) cu titlu de taxă de stat achitată la declararea recursului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Gheorghe Stratulat